

Az év fája 2015-ben a kocsányos tölgy

(*Quercus robur*)

- A kocsányos tölgy a bükkfavirágúak rendjébe, ezen belül a bükkfafélék családjába tartozó fa.
- Nevét onnan kapta, hogy makkjai hosszú kocsányon csüngnek.
- A kocsánytalan tölgy mellett Európa nagy részének uralkodó tölgyfaja.

(www.veszprem.erdoinfo.com)

Elterjedés: A síkvidékek jellemző állomány-alkotó fafajának elterjedési területe Európa túlnyomó részét felöleli, a kontinensen élő 24 tölgyfaj közül a legnagyobb területtel rendelkezik.

Jellemzői:

- A kocsányos tölgy akár 40 méter magasra is megnő.
- A hédervári templom mellett díszlő Árpád-fát tartják a legidősebb hazai tölgyfának, életkorát a szakemberek 700 évre becsülik.
- Hatalmas és erős gyökérrendszere miatt ellenáll a viharos szeleknek.
- Ragaszkodik a sík vidékekhez, fényigényes, és szereti, ha a „lába vízbe ér” (gyökerei eléri a talajvizet).
- Hosszú életű (600 - 700 év), lassan növvő fafaj.
- A fiatal fák kérge még sima, később finom barázdák jelennek meg rajta, és ezek mély repedésekké fejlődnek, miközben színe középszürkéről sötétszürkére vált.
- Kemény, szívós fája a hajóépítéshez, asztalos eszközök, bútorok, hidak, zsilipek építéséhez, lakóházak, vasúti talpfák készítéséhez kiváló.
- Makkja évszázadokon keresztül fontos takarmány volt, a sertéseket ősszel és télen az erdei „túrtáplegelőkön” hizlalták fel.
- A magról kelt egyéves fácska, a „magonc” levelei felülről nézve szabályos csillagot formálnak. Ez az úgynevezett „erdészcsillag”, amely a hazai erdészek jelképévé vált.

Védelme: Az „év fáját” az Országos Erdészeti Egyesület (www.oee.hu) választja ki azzal a szándékkal, hogy egy kicsit jobban odafigyeljünk a hazai erdőkben, parkokban élő fafajokra, a kevésbé ismertet, elfeledettet újra felfedezzük.

Karikázzátok be a helyes állítások betűjelét, és összeolvasva megismeritek a kocsányos tölgy természetvédő képződményének nevét!

- a) Egész Európában gyakori.
- k) Matuzsálemi élettartama, jelentős magassága és törzsátmérője, terebélyes koronája, vastag koronaágai vannak.
- b) 10 karéjú levele adja az „erdészcsillagot”.
- c) Magyar nevét kocsányon csüngő makkjáról kapta.
- p) Kemény faanyaga földben, ill. vízben nagyon tartós. Vízben megfeketedik és kőkemény lesz.
- f) A kb.100 évig is élő kocsányos tölgy kevésbé értékes fája a hazai erdőknek.
- u) Gyökere 18-20 m mélyen is megkeresi a talajvizet. Ennek köszönheti szárazságtűrését. Oldalgökerei gazdagon elágaznak és terjedelmesek.
- s) Makkját a közönséges erdei mókus és az erdei egér is fogyasztja.
- z) Gyors növekedése miatt már fiatalon eléri akár az 80 méter magasságot.

Megfejtés: _____

KÖNYV és honlap, ahol bővebben olvashatunk az év fájáról:

Dr. Bartha Dénes: Magyarország fa- és cserjefajai

www.oee.hu

(Megfejtés: kupacs)

A természetben ne hagyj mást magad után, csak a lábad nyomát, és ne vigyél el mást, csak az emlékeidet!